

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK V.

Ч. 84.

СУБОТА, 20 ЖОВТНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, OCTOBER 20th, 1923.

No. 84.

VOL. V.

КОМУНІСТИЧНО-СОЦІАЛІСТИЧНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО САКСОНІЇ НЕ СЛУХАЄ ПРИКАЗІВ З БЕРЛІНА.

ЦЕНТРАЛЬНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ШТРЕЗЕМАНА ЗАРЯДИЛО РОЗВ'ЯЗАННЯ "ЧЕРВОНИХ СОТЕНЬ" В САКСОНІЇ.

Прем'єр саксонського правління Цайгнер заявляє, в союзи, що готовий боротися за диктатуру пролетаріату.

БЕРЛІН, 17 жовтня. — Довідано тут нині, що військовий диктатор дістав приказ приступити до розв'язання т. зв. "Червоних сотень". Кажуть, що він уже війська, коли буде потрібно.

БЕРЛІН, 18 жовтня. — Міністер оборони дав нині інструкції генералові Мілерові в Дрезні ужити лише поліції при розв'язанні комуністичних "Червоних сотень" в Саксонії.

Цей приказ толкують як цікавиту уступку федерального правління, яке грозило попередно, що ужене армію.

Мілер дістав приказ держати своє військо в резерві.

ДОМАГАННЯ ГЕН. МІЛЕРА ДО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

ДРЕЗНО, 18 жовтня. — Саксонський союзи відкрито вчора ввечері висок з заявою недовіри до правління 48 соціалістично-комуністичними голосами проти 45 голосів несоціалістичних партій.

Соціалістично-комуністичне правління в Саксонії функціонує не звертаючи багато уваги на державне правління в Берліні.

Генерал фон Мілер, командант крайової оборони в Саксонії, видав недавно приказ, яким заборонив конгрес саксонських пролетарських організацій оборони, однак поміж такого приказу, конгрес цих організацій відбувся.

Серед великого зворушення прем'єр Цайгнер відзначав вчора в союзи лист від генерала фон Мілера, написаний з приводу виголошення міністром фінансів Бетхером промови в Ляйпцигу на 13 жовтня.

Заява міністра Бетхера.

В своїй промові Бетхер заявив, що всякі старання партій з права розпочати контрреволюційні політичними і економічними атаками — муситися стрінути силою. Пролетаріат мусить бути приготований перейти кроваве хрещення.

Генерал Мілер домагається в своїм листі винясення, чи ціле саксонське правління одобрено словом або ділом промову Бетхера, або чи є воно готове поступити проти заяв Бетхера після його, генерала, інструкцій.

На випадок цього другого Мілер домагається, щоб правління опублікувало текст своєї декларації і повідомило його, які кроки воно підприймає, щоб не допустити до повторення таких інцидентів.

Відповіді на свій лист ген. Мілер жадає найдалше нині о 11-й годині.

ПРЕМ. ЦАЙГНЕР ЗА ДИКТАТУРОЮ ПРОЛЕТАРІАТУ.

БЕРЛІН, 18 жовтня. — Радикальний президент міністрів Саксонії др. Цайгнер отворто знехтував нині домагання федерального диктатора в окрузі Дрезна генерала Мілера. Він заявив проти відповіді на

В МАНГАЙМІ УБИТО 8 РОБІТНИКІВ І МНОГО РАНЕНО.

МАНГАЙМ, 18 жовтня. — Підчас вчорашніх заворушень в Мангаймі приходило до частих ударів між демонстрантами і поліцією. В наслідок того 6 до 8 осіб є убитих а багато ранених.

До заворушення прийшло із за високих цін на поживу, які привели до проголошення генерального страйку. Поліція проголосила вчора ввечері стай облоги.

Нині сильні відділи поліції патрулюють вулиці. Вони поуставляли на стратегічних пунктах барикади з коломих дров, щоб не допустити до повторення вчорашнього фатального заворушення.

МАНГАЙМ, Німеччина, 17 жовтня. — Підчас сильного заворушення в цій місті вчора ввечері одного чоловіка убили а кількох ранено. Поліція почала стріляти на демонстрантів, коли вони не послуухали її приказу розійтися.

Сьогодні переходять вулицями патрулі, не допускаючи до зібрань.

БІЛЬШЕ ЯК 100 КОМУНІСТІВ АРЕШТОВАНО.

БЕРЛІН, 17 жовтня. — В Гільдесгаймі і Ельфельді в провінції Ганновер арештовано більше як 100 комуністичних провідників, коли вони пробували відбут конгрес робітничих рад.

СОЦІАЛІСТИ ЗА ГЕНЕРАЛЬНИМ СТРАЙКОМ.

БЕРЛІН, 18 жовтня. — Конгрес соціалістичних професійних союзів ухвалив на своїй вчорашній сесії резолюцію, в котрій заявляється за проголошення генерального страйку на случай оружної акції проти пролетаріату в Саксонії і Турингії.

ЦІНА ХЛІБА ПІДСКОЧИЛА З 34 НА 480 МІЛІОНІВ.

БЕРЛІН, 17 жовтня. — Ціна бохонця хліба ваги чотирох фунтів підскочила тут нагадо з 34 на 480 мільйонів марок. Це викликало серед робітничої класи Берліна невдоволення і гнів та привело до нападів молодіжкі і жінки на пекарні.

ПЛАТНЯ НІМЕЦЬКОГО РОБІТНИКА.

БЕРЛІН, 18 жовтня. — Запромога для безробітних, яку недавно подвоєно, вносить всего два центи на день.

Робітник, що виробляє всі дні в тиждні, дістає за цілий тиждень платню, яка рівнається вартості 8 або 10 бохонців чорного хліба.

ЗАКІНЧЕННЯ СТРАЙКУ У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ, 2 жовтня. — В п'ятницю по полудні закінчився, доволі несподівано, страйк майських робітників у Львові. На відбутю о 2 год. засідання страйкового комітету вирішено негайно повернутися до праці. Делегат страйкового комітету прочитав письмо президії міста, яке годиться на домагання страйкуючих до розробки на життя і смерть.

В новім правлінстві комуністи мають в своїх руках міністерство фінансів і міністерство економії. Відомий провідник комуністів Брандлер уфійшов в склад нового кабінету.

ДЖЕЙМС Б. МЕКЛАКЛЕН ПРИЗНАНИЙ ВИННИМ.

ГАЛФАКС, 17 жовтня. — Лава присяглих, яка рішала справу Дж. Б. МекЛаклена, секретара 26. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс", обвинуваченого о бунтівничий пашквіль в листі, опублікованім ним підчас посліднього страйку сталевих робітників і майнерів в Кейп Бретоні — узнала його нині по полудни винним.

ЗІЗНАННЯ ШЕФА ПОЛІЦІЇ В СІДНЕЙ.

ГАЛФАКС, 16 жовтня. — Перед судією Меллішом в найвисшій суді розпочато нині розправу проти Дж. Б. МекЛаклена, секретара 26. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс", оскарженого о бунтівничий пашквіль. Зізнання на розправі зложило трох свідків.

Шеф поліції в Сідней Дж. Б. МекКормік заявив під присягою, що о скільки йому відомо, страйкуючі майнери не викликали заворушення.

Натомість Д. М. Ноб'л, голова поліції "Брітіш Емпаер Стіл Корпорейшен", і полк. Ерік МекДоналд з провінційної поліції описали кидуючі каміннями товпи та частинно з заблоковані вулиці безладними страйкерами.

АМЕРИКАНЦІ НА СЕЛЯНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

МОСКВА, 12 жовтня. — Промовляючи на отворенню Першої Міжнародної Селянської Конференції, президент Калінін заявив, що конференція має велике історичне значіння. Революція в Росії виказала можливість отворення робітничо-селянського правління. Тільки тоді революція буде забезпечена, коли буде переведена об'єднаними силами робітників і селян.

До президії конференції, яка складається з 9 осіб, увійшло двоє американських делегатів: В. Г. Грін, заступник президента "Американ Фармерс Юніон" (Злуч. Держави) і Гальвін, президент "Ліги Хліборобів" (Мексико).

Остерігають перед фашизмом.

У своїх промовах вказували вони на велику небезпеку з боку фашизму, попіраного ставевим тростом, якого провідники одобрюють подібну організацію в Злуч. Державах. До боротьби проти цієї грізної небезпеки мусять об'єднатися робітники і селяне цілого світа.

Новий літак.

Інженер Ворохута сконструував двохдвигунний (двомоторний) пасажирський літак на 12 осіб, який можна приміняти також до військових цілей. Проект літака відіслано на конкурс в Москву.

БОРЬБА ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ПАНІВ В ГАЛІЦІНІ.

Волинська "Селянська Доля" з 2. вересня повідомляє: "Недавно невикриті зачинники обляли нафтою і бензином міст на ріці Сениці в Тершаві біля Старого Самбора й підпали його. Огонь удалося погасити. На залізничній лінії Жовква—Галинськ хотсь розкрутив шини (рельси), аж завважив це сторож і обійшлося без катастрофи.

Львівська "Gazeta Poranna" з 7. вересня повідомляє: Дня 27. серпня і р. застрілено в Богородчанях в білий день польського жандарма Юзефа Гелера. Саме в хвили, коли жандарм шов до трафіку, щоб закупити папіроски; впавивстріл з кількаметрового віддалення і повалив жандарма на місці трупом. Справником цього убійства має бути "партизан" Веркалец, прозваний Говерчуком, який від кількох місяців є пострахом польських жандармів.

"Nowa Reforma" повідомляє з Львова:

Вночі з 18. на 19. вересня спалено на філярку в Сільці, власности Романа Уейско-го й Казимира Бартоманського, стирту сіна. До втікаючого на коні підпалача 5 разів стріляли державні поліціянти, але наслідком темряви безуспішно. Саботажисти вже другий раз на протязі місяця нападають на власність Уейско-го (Павлів і Сільце), який є сином польського поета, що написав "z dymem rozżarowe"

Дня 17. вересня вночі занялася з невідомої причини стирта двірського сіна в Сільці Бенків пов. Камінка струмилова. Хоч нема ніяких познань, що це був "саботаж" або підпалив хтось зі Сільця Б., справджено на село карну експедицію. Удержувати військо мусить село, а що воки не зідать, відвозять до Камінки стр. Забирають тійки в Українців. Крім того що нощі 25. селан мусить пильнувати двірських стирт. Передовсім переслухують всіх хлопців, членів читальні "Просвіти", щоб відстрашити від читальної діяльності.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НОВІСТЬ! НАЗАР СТОДОЛЯ З ВЕЧЕРНИЦЯМИ!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТКО ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ

ВІДІГРАЄ

В СУБОТУ, ДНЯ 20-ГО ЖОВТНЯ Ц. Р.

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

Назар Стодоля

ВЕЧЕРНИЦЯМИ

РІЧ ДІЄТЬСЯ В XVII. ВІСІ КОЛО ЧИГИРИНА В КОЗАЦЬКІЙ СВОБОДІ НА РІЗДВО В НОЧІ.

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТКО ПРОСИТЬ О ЧИСЛЕННУ УЧАСТЬ.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна завчасу набути в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день представлення при касі.

Заходом Драматично-Співацького Гуртка при відділі Стов. Укр. Робітничий Дім в Вінніпегу

устроюєся

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО ЖОВТНЯ Ц. Р.

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА:

I. част.

1. Інтернаціонал
2. Деклямація
3. Тиха ніч
4. Робітник і пан
5. Закувала зазуленька
6. The Golden Rod
7. ?
8. Об біла чайні

II. част.

9. Помаринка наша доля
10. Ворско річка
11. Пісня робітника
12. Каліна
13. Дівча в сінях стояло
14. ???
15. Сонце низько
16. Танці

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ

Увага! - Передвиборчий Мітинг!

В НЕДІЛЮ, 21-ГО ЖОВТНЯ

ВІДБУДЕТЬСЯ

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

ПЕРЕДВИБОРЧИЙ МІТИНГ

на котрім будуть промовляти слідуючі бесідники:

Дж. С. ВУДСВОРТ, посол до домініяльного парламенту, В. АЙВЕНС, посол до пров. парламенту, алдерман А. А. ГІПС і алдерман Г. Дюнос.

ПОЧАТОК МІТИНГУ О ГОДИНІ 2.30 ПО ПОЛУДНІ.

ПРИХОДІТЬ ЧИСЛЕННО! — ВСТУП ВІЛЬНИЙ!

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришненя "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПІД УВАГУ РОБІТНИКАМ ПІВНІЧНОГО ВІННІПЕГУ

Лише чотири дні ділять нас від виборів в північній Вініпегу. Робітничим виборцям в цій окрузі треба добре розглянутися в положенні і бути приготованими як слід до виборів.

Хто убагається о посадовий мандат в північній Вініпегу? Офіційно це аж чотирох кандидатів; в дійсності ж — стають проти себе до боротьби міністер домініяльного кабінету МекМоррей з ліберальної партії і адлерман Гіпс з Независимої Партії Праці.

Коли робітникам приходить вибирати між цими двома кандидатами, то без сумніву їх вибір мусить впасти на адлермана Гіпса.

Міністер МекМоррей є кандидатом капіталістичної класи і це одне вистарчаюче, щоби свідомий робітник не віддав на него свого голосу.

Далше, МекМоррей є представником правительства Кінга, яке у відношенні до робітників показалося таким самим, як і всі інші капіталістичні правительства. У всіх спорах між робітниками а капіталістами, підчас всіх робітничих страйків — домініяльний міністер праці Мордок був по стороні капіталістичної партії робітників.

Робітники в північній Вініпегу повинні це добре запам'ятати і віддання своїх голосів на робітничого кандидата повинні заманifestувати свою опозицію до адміністрації Кінга.

Адлерман Гіпс є кандидатом Независимої Партії Праці.

З реформістичною програмою цієї партії революційне робітничество ніколи згодиться не може. Рівнож не можна ніяк погодитися з тим, що Независима Партія Праці номінувала Гіпса без порозуміння з іншими робітничими партіями і організаціями та відкинула пропозицію Робітничої Партії щодо скликання загально-робітничої конвенції і вибору на ній спільного кандидата. Цей крок Независимої Партії Праці з точки погляду робітничих інтересів є непростимий.

Однак в той сам час ми мусимо брати під увагу, що якою би не була Независима Партія Праці, як би вона не поступила при номінуванні свого кандидата, — вона все-ж таки є робітничою партією, в той час як ліберальна партія є партією капіталістичною.

І тому в день виборів кожний робітник і кожда робітниця в північній Вініпегу повинні віддати свої голоси лише на робітничого кандидата — адлермана А. А. Гіпса.

Хто з робітників буде голосувати на кандидата капіталістичної класи, той буде голосувати проти своїх власних інтересів.

ГАЛИЦЬКІ ВТІКАЧІ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Кожного дня, кожної години перебігають з Галичини на Радянську Україну ті, що не можуть вже більше знести польської "автономії". Найбільше утікають на Радянську Україну молоді українські хлопці, забрані до польського війська, або ті, що ще мають йти до війська. Цих молодих хлопців повно на Україні всюди в Харкові, Києві, Вінниці і в менших містах та місцотках. Утікають вони з польського війська одиначем, гуртами, а навіть цілими ескадронами. В Харкові, в місяці серпня, мені прийшлося стрітяться і говорити з одним з таких молодих хлопців, імя якого леґіон.

— Як же ви утікали? — питаю.

— Ми стояли в місті Острозі на Волині. Якось сталося так, що у нашої ескадрони було лише кілька польків, а решта самі Українці. Зговорились ми, що треба утікати. Але як? Чи вночі пішким, чи в день кінями? Рішили попробувати в день на конях. Вибрали час, коли нас цілу ескадрону покликано на ескандирку. Вийшли ми на поле. Офіцер скомандував: "На ворога!" А той мимий ворог якрив був в напрямі границі, яка була від нас всего кілька верст. Тоді один з наших товаришів подав умовлений сигнал. Ми вихопили шаблі і вдарили "на ворога". Обскачили офіцерів і гайда в напрямі границі. Там стала проти нас погранична сторожа. Ми окружили її і так пігнули на радянську сторону. Приїхали з цілою парадом: з офіцерами і з пограничною сторожею. Всіх пограничників було 10 осіб. Там здали ми зброю, коні, нас відокремляли від нашого горе-начальства. Що з ними сталося — не знаю. Нас відставлено до Києва. І пару місяців пізніше я стріву в Києві на вулиці одного з тих пограничників. На мій запит, що він тут робить і чому не вертає до "Жечипосполотої", відповів: "Хай її чорт візьме".

Кодя я запитав того хлопця (бо це буквально був ще хлопець), де інші його товариші, він відповів, що многи пішли до селян на Київщині працювати на живнах, деякі лишилися в Києві, а двоє їх приїхало до Харкова: один, старший, вступив вже в Школу Червоних Старшин, а його не прийнято там, бо він ще за молодий. А до того захорів ще на очі.

Місяць пізніше я стріву того самого хлопця знова в Харкові в Галицькім Клубі. Він мав вже здоровий і веселіший вигляд і був ліпше одитий.

— Чи пристроївся вже де? — питаю.

— Ні ще. Я тільки вчора вернув з Києва, а сьогодні був на комісії. На другий тиждень йду у військову школу.

— А деж ти вив грошей на дорогу до Києва і назад?

— Я грошей ніде не брав. Тут грошей не дістанеш. Але мені дали білет.

Хто йому дав білет, а не мав часу розпитувати. Однак дістати на Україні безплатний білет на залізницю — це щось неймовірне. А ці молоді хлопці все тут дістануть. Вони знають, як отворюються двері до всіх тих Галичан, що приїшли на Україну ще з Петрушевичем, або потрапили в полон за часів російсько-австрійської війни і тепер займають відвічальні пости в радянських установах.

А треба сказати правду, що не всі ті галицькі урядники приїхали відноситься до цих бідних галицьких втікачів. "Гералами вже поробилися", — сміються ті молоді хлопці і все мотаять собі на вус. Кожде слово, сказане на їхню адресу — в добрім чи злім намірі, вони запам'ятають. Треба тільки бачити, як вони перекривляють відношення до них їх "старших" земляків. Вони їх розкусяли.

ГОТУЙТЕСЬ ДО ЛИСТОПАДОВОЇ КАМПАНІ!

ДО ЗАРЯДІВ І ЧЛЕНСТВА ВІДДІЛІВ УКР. СЕНЦІТ Р.П.К., ФІЛІЙ, ВІДДІЛІВ І ТОВАРИСТВ СТОВ. УКР. РОБІТНИЧИЙ ДІМ ТА ВІДДІЛІВ СЕНЦІТ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ ПРИ СТОВ. У.Р.Д.

Дорогі Товариші і Товаришки!

Як Вам відомо, після ухвали З'їзду Ст. У.Р.Д. місяці май і листопад є призначені на ведення кампанії в користь нашої преси: "Українських Робітничих Вістей", "Голосу Праці" і "Голосу Робітниці". В цих місяцях мається збирати передплату і пресовий фонд, як також мається устроювати в дохід нашої преси різні підприємства, як представлення, концерти і т. п.

До місяця листопада всего лише півтора тижня. Тому ми просимо товаришів і товаришок поробити сейчас всі приготовления до листопадової кампанії, коли ще така не пороблена, та приступити з початком листопада до енергічної кампанії в користь нашої преси. Всі наші організації знають вже, як братися до цієї роботи, бо переводили такі кампанії в минульщині. Треба лише взятися сейчас ширі і енергічно до праці.

Наша нашою видавництва тепер цілковито порожня. Ще ніколи не находилося наше видавництво в такім критичнім фінансовім положенні, як тепер. Тому на листопадову кампанію ми покладаємо велику вагу. Попрацюйте-ж, Товариші і Товаришки, зі всіх сил, щоби забезпечити існування Вашій пресі!

З товаришнім привітом,
Редація і Адміністрація
"Українських Робітничих Вістей."

А зате як вони з любовою висловлюються про тих, котрі хоч чим небудь причинилися до полекшення їх досить тяжкого положення.

А поміч їм дуже потрібна. Радянська влада як така не може ними заопікуватися. Треба щоби хтось цим завзявся, щоби хтось клопотався, щоби присвятив цьому час і працю. Тоді і радянська влада допоможе. З весни положення цих втікачів було таке тяжке, що на це звернув увагу т. Мануйльський в "Комуністі", органі ЦК.К.П. (б. У.). З-того часу заворушилась і менша братія.

На початку було рішено створити спільний клуб для втікачів з Польщі і Галичан. Галичане цьому спротивилися і пропозиції на скоро польським втікачам статуту для такого мішаного клубу, не був затверджений. Тепер існують два окремих клубів: польський і галицько-буковинський. Галицькі втікачі, себто вибрані ними комітет, дістав в Харкові в свою розпорядність порядний будинок і обіцяно дати ще один. Але перше приступлено до відповідного уладження для мешкання будинку на Москалівці ч. 23.

Головою комітету є Микола Сік, а заступником Іван Паук, втікач з Галичини. Цей комітет має право засновувати філії Галицького Клубу в інших містах України. А завданням цього клубу є — подавати першу матеріальну і моральну поміч стало прибуваючим з Галичини втікачам, находити для них заняття, примішувати їх в школах, на робфаках, видавати для цього відповідні посвідки і взагалі вести серед них організаційну і просвітну роботу. І ця робота скоро розвинулася-б, як що старші галицькі імігранти в різних містах України присвятили би цій справі більше уваги.

Число цих втікачів за останні тільки два роки вноситься приблизно 20—25 тисяч. Утікають, як я сказав на початку, з війська і ще перед військом. Утікають босі, без відповідної одежі.

Ось картина, яку розповіло мені двоє з таких втікачів. — Приїхав з поля, тільки сім істи, аж тут бігла сестра з плачем до хати: "Утікай, Танаску, бо вже з другого кінця села польське військо ловить хлопців!" Я тільки всміхнувся, а три жандарми на конях вже вихали на подвір'я. Я гордо мій вибіг в поле, перебіг в ліс. Там стрівуся з Федором. Посиділи до вечера в лісі, а ранком були вже на цій стороні — босі, без шматка хліба, без цента в кишені. І до того часу не маю з дому ніякої висточки.

— А хто в дома лишився? — Мама і сестра.

Сплавив хлопчина, але сейчас же відвернувся, втер рукавом сльози, щоби не побачили товариші, бо будуть сміятися — комуніст плаче.

Як він дібрився аж до Харкова? — До Харкова? Він був і в Кам'янці на Подолі, і в Вінниці, і в Києві, і в Полтаві, був на могилі т. Шевченка — він зманурав цілу Україну. Як? Різно: пішки, залізницею, пароплавом по Дніпрі, без паспортів і без грошей. Горя не боїться, бо з ним завжди, він сам — горе. У него на молодім чолі зморщили, але під його лахміттям бється серце бунтаря.

— А скажіть, товаришу, ви їздили та стрічалися з ріжними "великими" людьми, — чи скоро буде війна з Польщею? — Ось якою думкою живуть галицькі втікачі на Україні.

Питав я, як до галицьких втікачів відноситься на Україні селянин.

— Тепер вже добре. А ще недавно тому на Подолі, головою доккола Винниці, відношення селян було до них вороже. Габнебу пам'ять ашци по собі в Винниці Петрушевичова офіцери і ті, що на ошці йшли за него, галицькі жовніри в 1919 році. Нешасні галицькі втікачі ще й до тепер переносять на собі слова докору за те, що зробив колись на Україні Назарук. Цебо також не забудуть ті молоді Галичане, які опинилися тепер на Україні. Вони знають (ім оповідали подільські селяне), як доколячили селяне з вилами і косами гнали з Винниці розгублявшуся галицьку офіцерию в 1919 році. А гнали за те, що вони прийшли відбирати від селян польські землі. Бо польська власність для Назаруків — "свята і непорушна".

Тепер подільські селянини, розпитавши про все докладно галицького втікача, щоби переконатися, чи він дійсно втікач, дасть йому кусок хліба і до хліба. Але даючи хліб, все-ж таки додасть:

— Ось бачите. Слухали і корилися своїм діам, тепер мусите втікати з рідної хати і жерати куска хліба. Треба було взяти до них вила й косу, так як це ми з ними зробили, то були-б мали свій хліб і хату.

Не хочу говорити за тих, що лишилися в Галичині. Але ті, що втікли на Україну з під гнету польської шляхти — а їх десятки тисяч — коли приїде на це слушна година — вони візьмуть в руки не вила і косу, але карабін, і візьмуть їх не тільки проти польської шляхти, але і проти таких слуг світового капіталу, як Назарук, Кость Левинський, Баран і ім подібні. Бо через них вони тепер утікають з рідної хати, бо через них подільський селянини, подаючи втікачеві кусок хліба, кидаять йому одночасно слова докору. Чи знають Назаруки і Кости Левинські, як болочо тому нічого невинному галицькому втікачеві чути ті слова докору? Як що не знають, то будуть знати. І той час недалеко.

Руїна Польщі.

(Від нашого львівського кореспондента.)

"Велика і могутча" польська республіка опинюється, з дня на день в шораз скрутнішому фінансовім положенні.

Що довгі її зросли так, що ніхто з-її міністрів не бачить виходу — це вже загальною знана річ. Позичка за границею невадалась, бо Польща й так за багато вина чужим капіталістам. Останніми часами говорено, що Англія має дати Польщі фінансового "куратора", але цей зріхся, бо бачить, що нічо не вратує.

Як виглядають фінанси Польщі, про це найкраще може свідчити звіт П.К.К.П. (польської краєвої каси позичкової). Після її обчислень з 31. серпня ц. р. було в обігу того дня доверх 6 біліонів 871 мільярдів 766 мільонів паперових польських марок. За десять днів від 20. до 31. серпня пушено в обіг більше чим 1 біліон 481 мільярдів, це є денно 135 мільярдів марок.

Довг державного скарбу вносив 31. серпня в цій касі 6 біліонів 475 мільярдів. На покриття пушених в обіг паперових грошей мало П.К.К.П. золота і срібла всего на 82 мільонів марок, це є ще без ніякого покриття надруковано більш чим 6 біліонів 871 мільярдів 694 мільонів марок.

Таки "надруковані" гроші не представляють ніякої вартости в Польщі за них годі тепер що небудь купити.

Наслідком цього дофінансування страшно. От тепер бохончик хліба (80 дека) коштує вже 18 тисяч польських марок, і кг. муки 25 тисяч марок, і кг. амалью 160 тисяч марок, літра молока 15 тисяч марок, і кг. масла 150—180 тисяч марок, ліхе убрання 5—7 мільонів марок і т. д.

Робітник заробляє мільони, але з них нічо не має, але це їй голодує. Уряд стягає зараз при виплаті податок і то що тиждень. Друкарський робітник платит так само податку 57 тисяч марок тижднево, а столяр 37 тисяч марок в тижднево. Залізничники, трамвай, тютюн, почта і т. д. додержують через 2 і 3 рази на місяць. От приміром почта подорожіє від 1. жовтня аж о 350%.

Іде зима і люде вже тепер журяться, як переживуть, за що купити дорогий опал, обув, одіж та харчів, які додержують з дня на день, так що заробітки не покривають навіть подовини видатків. Приїдуть примирати голодом.

Буржуазний польський уряд цим всім зовсім не журиться. Він далі видає великі суми на вдержання великанського престижу, на військо і поліцію. А коли й має цей уряд яку журбу, то хіба тільки що, як би в кайданах тримати "інородців", це є непольське населення та невольований революційний пролетаріат.

День в день ідує арештування комуністів, розв'язування робітничих організацій. За "інородцями" має буржуазія Польща капіт. Непольського населення захопила вона більше чим третину всего населення. Тримає його під поліційним доглядом. Щоб легше дати собі з ними раду, беруться до смішних способів. Скасувала приміром назву України та наказала вестися Rusini. Знесла українські школи і перемінила їх на польські, а тепер, як доносьть польські газети, міністер освіти Гамбінський рішив українським приватним школам відібрати право прилюдности.

Демократизм і конституція горюю. Та це ще не конець. От тепер рішила Варшава перевести вибори до громадських рад. Видумала такий спосіб. По містах, де є пролетаріат та національні меншости, не буде виборів, щоби не вийшли комуністи, Українці і Жиди; там і на далі лишуться "тимчасові ради", зложені з польської буржуазії.

Демократизм і конституція горюю. Та це ще не конець. От тепер рішила Варшава перевести вибори до громадських рад. Видумала такий спосіб. По містах, де є пролетаріат та національні меншости, не буде виборів, щоби не вийшли комуністи, Українці і Жиди; там і на далі лишуться "тимчасові ради", зложені з польської буржуазії.

Демократизм і конституція горюю. Та це ще не конець. От тепер рішила Варшава перевести вибори до громадських рад. Видумала такий спосіб. По містах, де є пролетаріат та національні меншости, не буде виборів, щоби не вийшли комуністи, Українці і Жиди; там і на далі лишуться "тимчасові ради", зложені з польської буржуазії.

Демократизм і конституція горюю. Та це ще не конець. От тепер рішила Варшава перевести вибори до громадських рад. Видумала такий спосіб. По містах, де є пролетаріат та національні меншости, не буде виборів, щоби не вийшли комуністи, Українці і Жиди; там і на далі лишуться "тимчасові ради", зложені з польської буржуазії.

Демократизм і конституція горюю. Та це ще не конець. От тепер рішила Варшава перевести вибори до громадських рад. Видумала такий спосіб. По містах, де є пролетаріат та національні меншости, не буде виборів, щоби не вийшли комуністи, Українці і Жиди; там і на далі лишуться "тимчасові ради", зложені з польської буржуазії.

Демократизм і конституція горюю. Та це ще не конець. От тепер рішила Варшава перевести вибори до громадських рад. Видумала такий спосіб. По містах, де є пролетаріат та національні меншости, не буде виборів, щоби не вийшли комуністи, Українці і Жиди; там і на далі лишуться "тимчасові ради", зложені з польської буржуазії.

йде "електрикою", а вирок — звичайно кара смерті.

Так сталося і тепер. Трох терористів засуджено на кару смерті, а 11 на довгі літа тюрем. Президент республіки неспіваєць Войцеховскі, не розсліджуючи справи, засуд затвердив телефонічно о 3-ій годіні по полудні.

Дня 20. вересня ц. р. розстріляно Ілька Скочиляса, Микола Ковала і Олександр Палашишина. Всі три вмерли з революційними орденами.

Кроми цього засуджено на 20 літ тяжкої тюрем Миколу Терещука; на 15 літ тяжкої тюрем Юстина Андрушково і Василя Палу; на 12 літ тюрем Михайла Яроша і Івана Дідика; на 10 літ тюрем Гринька Огородника, Андрія Будника і Микола Качоровського; на 8 літ Андрія Савицького; на 5 літ Володимира Дідика. Більшість засуджених це 18—19-літні хлопці.

Так розправляється шляхетсько-буржуазна Польща з українським працюючим населенням в Галичині. Львів, 20. вересня 1923. ip.

ПХАЮТЬ І СВОІХ ЧОТИРИ ЦЕНТИ.

"ПРИВІТ Л. ДЖОРДЖОВИ КАНАДІЙСЬКИХ УКРАЇНЦІВ."

ВІННІПЕГ, Ман., 10. жовтня. — Канадські Українці приготували славному велико-британському парламентарію в відомому приватному українського народа, скрому, але повну щирих почувань і глибокого змісту адресу.

Виготовленням грамоти завзявся іменем української еміграції в Канаді винніпегські організації. З причини дуже короткого побуту знаменитого гостя в Винніпегу, адресу переслали почтою до дому корольовського радника, що буде хвилевою резиденцією Л. Джорджа. ("Кан. Укр." ч. 41.)

Цю "грамоту" виготовлено єще тоді, як Лойд Джордж вїсдав на корабель.

Канадська буржуазія приготувалась через довший час, щоби привітати свого вірного оборонця, великого політикера, оборонця інтересів британських імперіалістів і взагалі оборонця капіталістичного світа.

Коли Лойд Джордж вступив ногою на канадський ґрунт, то по всіх великих містах його витали буржуазні представники, а непередставники лише кричали: "гура!"

Прийшла черга й на Винніпег. Єще годину перед його приїздом на станції ждали всі "великі риби" і "визначніші горожане", щоби привітати творця чудес, яких він натворив підчас свого урядовання.

"Наші" значучи дуже добре, що представляють собою лиричне велику нулю і "великого парламентариста" не можуть повитати на рівні з Сер Джеймсом Ейкінсом, Брекеном і прочими, — лише підгадали здалека. Як лише Лойд Джордж вказався з трена, вони зараз "привіт" в почтову баскету хай бог прийме й наших чотири центи.

Бідний темний Жид, коли не може поцудувати робітну, хоч колесо з'юза поцудує. Так само й "наші". Не можуть показати перед імперіалістичним слугою своєї дурноти, то пересилають її через почту.

Іх бють по дурних головах, а вони пестяться та повзаються, як обласні собаки.

Лойд Джордж був одним з тих "судив", що видали вирок смерті чотиром мільонам українських селян і робітників Сх. Галичини, Л. Джордж був одним з тих, що помогли польській шляхті вигнати цих українських плазунів на смітник, а ці самі плазуни з пагоди його приїзду до Канади вискакують, як Пилип з конопель.

"Канадські Українці Витаяють Найсердечніше ВД. Л. Джорджа Великого Оборонця Укр. Народу". ("К. У." ч. 41.)

Так може деститися лише найліпшіша собака, а не людина, що витирала свої штани "тимчасові ради", зложені з польської буржуазії.

Прол.м.кпор.

Це вже, вибачте, "редактор" "К.Ф." Гавкають собаки — й він собі гавкає. Треба, чи не треба, а гавкає, щоби й його було чути.

Щоби читачі мали поняття, що це за собака, то я наведу перше одні його попередній "гаїр".

Було воно ось так. Захотілось ось цьому, вибачте, "редакторові" "К.Ф." "критикувати" "У.Р.В." і він написав, що "У.Р.В." "не є" українською газетою, бо на них є написання: "Пролетарі всіх країн, єднайтесь!" Коли-б "У.Р.В." були українською газетою, — писав "редактор" "К.Ф.", — то вони повинні-б писати: "Українці всіх країн, єднайтесь!"

Думаю, що вистарчить, щоби довідатися, що то за "інтелектуал" з "редактора" "К.Ф." Це лише інтродукція. Тепер до теми.

Дня 24. жовтня ц. р. мають відбутися доповнюючі вибори в північній Вініпегу. Буржуазія злучилась однім фронтом проти робітничого кандидата, а щоби зашпелити свою лобиду, то нашла-еще двох кандидатів "незалежних", щоби розбити голоси і запевнити вибір свого кандидата.

Буржуазна преса каже, що робітничий кандидат не має з чим показатися перед виборцями, значить, не має доброї програми.

Це стара буржуазна історія і я не хочу тут довог над цим розводитися. Значить, буржуазія гавкає, бо це її обовязок. На це гавкання підгавує також і "редактор" "К.Ф."

Написав він в 41. числі своєї газети ніби "допис" з Вініпегу і домагається, щоби "У.Р.В." пояснили йому програму якоїсь робітничої партії, бо каже, що самий є "робітником" і "любить" робітничу програму, а тільки її добре не розуміє.

Тому домагається, щоби "У.Р.В." поясняли йому дві точки з робітничої програми. Він пише:

"Я хочу нпр. знати: 1) Чи кандидат робітничої партії є робітником? 2) І якого він походження?"

Гей, Максиме, Максиме! (Таким іменем є підписана згадана допис). Видно, що ви замість понаражатися, далше зсуваєтеся з глузду, як-пес з соломю.

Перше всего п. "Максимо-ви" і йому подібним треба знати, що "У.Р.В." не є органом Н.П.П. (з рамени якої кандидатку Гіпс) і не потребують відповідати за кандидата тої партії.

Друге: Нікотра політична партія не має в своїй програмі означено, якого походження має бути кандидат і яким він має бути робітником.

Раджу "Максимо-ви" довідатися перше, що це таке програма, а тоді вїздатися зі своїми чотирма центами.

Дрпака.

М. Любченко.

УКРАЇНСЬКА ЕМІГРАЦІЯ.

Спроба історичного нарису.

(Продовження.)

Монархічні кола. 1. Василь Вишиваний (Голова Управи вільного козацтва); 2. Диктатор Петрушевич; 3. Українські хлібороби-державники; 4. Союз українських хліборобів римо-католиків (у Польщі); 5. Союз українських хліборобів в Естонії; 6. Український союз хліборобів у Німеччині; 7. Український національний комітет у Парижі; 8. Федеративно-демократична партія (обидві групи на чолі з Маркотоном); 9. Політичний комітет національної України (в Відні); 10. Група Полтавця Остринця і кн. Кочубея (півніш вилітала в Укр. Козаче Товариство); 11. Самостійники групи В. Осілка.

Групи, що стоять на платформі У.Н.Р. 12. Українська соціалістична селянська партія; 13. Українська партія самостійників-соціалістів; 14. Українська трудова партія; 15. Українське народне об'єднання; 16. У.С.Д.Р.П. (права частина); 17. Українська партія соціалістів-федералістів (Саліковський-Ніковський); 18. Партія народних республіканців (Ол. Ковалевський-Пилипчук); 19. Партія хліборобів-демократів; 20. Всеукраїнська спілка поштовиків; 21. Союз культурно-просвітних організацій; 22. Український Земський союз; 23. Союз військових інвалідів армії У.Н.Р.; 24. Комітет урядування України (в Константинополі).

"Соціалістичні" партії. 25. У.С.Д.Р.П. (ліва частина); 26. У.С.Д.П. (галицька партія, "апередові", які того часу відігравали роль в контрреволюції на Україні); 27. Закордонний Комітет У.П.С.Р. (Шаповал); 28. У.К.П. (Винищук); 29. Закордонна делегація У.П.С. (Грушевський).

Перераховано тут лише політичні партії і громадські угруповання, які намагалися грати активну роль в політичному житті України, вести свою якусь особливу лінію. Всякі "союзи українських жінок" та "демократичні об'єднання" сюди не входять.

Небезпеку, яка утворюється через факт існування такого великого числа українських партій, зрозуміли проводирі, і тоді вперше починаються розмови про консолідацію. Тим, що ці розмови закінчилися тільки розмовами, українська еміграція блискуче довела всю свою нежиттєздатність, всю політичну нічність. Як останню карту, уперевські кола висувають похід Тютюнника на Україну, організований П. відділом Польського Генштабу — своєманітну консолідацію бандітизму. Невдача цієї спроби й закінчила собою найбухурливішу добу еміграційних мандрувань.

Починається **третя** доба — від кінця авантури Пласудського—Тютюнник до наших днів. Уся еміграція, до всіма її трома десятками партій зводиться на ніщо, як політичний фактор. Процес розкладу почався б, безперечно, раніш, коли-б не доза кисено, яку вдихнули українські контрреволюційні лікарі з Тарнова і Варшави. Попіш авантури Тютюнника, можливо, гальванізував би на деякий час цей труп; її загибель означувала б рішучу всіх взагалі можливих комбінацій.

Від кінця 1921 р., в третій добі свого існування еміграція вже тільки жевріє. Правда, "партії" ще існують, але вже не в такому числі. Подаємо тут витяг з листа С. Петлюри поданим і кабинетові міністрів з 2 травня 1922 р. В зв'язку з голодом на Україні Петлюра пропонує своїм урядові діяти обробки державної і громадської думки Європи почати переговори про видання спеціальних матеріалів — з недовідомими політичними партіями і групами, причому наведений Петлюрою список їх трохі різниться від поданого нами вкше, Крім "Союзу парламентарів", Петлюра зазначає такі "партії":

"Союз земств; Союз інвалідів; Союз українських жінок; Правничі т-во; Союз академічної молоді; Братства св. Покрови й Кирила і Методія; Спілка залізничників; Еміграційні комітети в союзи як нап.р., "Союз урядування України в Константинополі"; "Єврейський комітет збіжжя в Україні"; "Комітет Польків-виходців з України" і т. д.

Як бачимо, партії віддають своє місце в політичному житті громадським організаціям. Це свідчить про те, що еміграція від політичних авантур перейшла до поладження внутрішніх справ і самоврятування перед грізною небезпечкою матеріальної і моральної руйнації. В такому вигляді еміграція вже перестала бути якоюсь загрозою для мирного життя України.

В ріжні менти-піднесення емігрантської хвилі українська інтелігенція розбивалася до ріжних центрів Європи, які таким чином робилися осередками тієї чи іншої колонії з окремим цілком політичним обличчям в кожному випадку.

Буржуазія, що втікла з гетьманом Скоропадським, мала лише один напрямок — на Берлін, куди пробивалися німецькі окупаційні армії. Через це Берлін зробився осередком великої української буржуазії германофільського характеру з гетьманською орієнтацією. Бігани не тільки тому, що мусили бігти, але й через те, що було куди і з ким тікати. Німці допомогли втрутяться в Берлін групам української інтелігенції, породженім хлібно-ж окупацією, групам, які своє існування без підтримки Німеччини не уявляли; це були хлібороби-державники і гетьманська частина хліборобів-демократів. Полтавськ-Остринця, Бутенко, Скоропис-Полтаховський, Ханенко, Крига, Кочубей, — всі царедворці гетьмана опинилися там, скла-

даючи ідеологічний центр гетьманщини. Вже звітні Скоропадський почав переговори з великими фінансовими колами Німеччини й Англії про можливість утворення нової інтервенції, звіти хлібороби почали поширювати свою діяльність серед еміграції на всю середню Європу. Перебування їхнього центру в столиці країни, що не вишла з перемоги з війни, не могло сприяти успіху цієї діяльності на міжнародній арені.

Договір 9 січня 1919 р. зв'язав Україну з Галичиною і в дальшому українська контрреволюція почала шукати для себе притулку на галицькій території. Історичні зв'язки Галичини з австрійським центром допомагають деякій частині українських політиків переїхати до Відня, а важкі матеріальні умови життя в Австрії, перекидають їх в Чехословаччину. Так утворюються дві нові колонії, маючи ядром для себе "місії" У.Н.Р., які вже перебували в обох місцях. Політично вони діаметрально ріжняться від попередньої. 1919 рік виникнув за межі України "соціалістичну" й "демократичну" інтелігенцію; праві есери і еседеки входили в Винищуків і Камянецький уряди Петлюри; війна з Польщею відкриває ім єдиний можливий шлях до відступу — через Галичину на захід — в Відень і Прагу. Тут нема вже представників великої буржуазії, тут дрібне міщанство й куркуляція. Але, тим запеклішим форм набуває війна, котру обидві колонії провадять з радянською ідеологією, сконсолідававшись навіть в першій добі.

Петлюрищина не була остільки послідовною в своїх симпатіях, 1919 рік примусив її скласти політичну угоду з поляками, відступивши їм Галичину, і це зробило на всю майже еміграцію враження якоїсь зради старим ляхожерським традиціям. Але ще на початку 1919 р., беручи участь в війні Галичан проти Польщі, Петлюра риночебно вступає в контакт з агентами Пласудського на нараді в Ясах, скликаний для боротьби з більшовиками.* І задовго перед варшавським продажем Галичини У.Н.Р. була вже фактично спільником Польщі:

"Коли ще не дійшла була галицька армія у своїм відвороті до Збруча, в червні 1919 р. поїхавши у Варшаву виласини У.Н.Р. Курдюковський і під аккомпанімент нечуваної обиди Пласудського, що галицька армія — це банди і розбійники, почав робити "польсько-українське єднання". За Курдюковського й в серпні 1919 р. Пилипчук і гомосит'яно іменем пріприніарського уряду "дезінтересам" у справі Східної Галичини. За Пилипчуком являється в польській столиці А. Лівницький і відомим варшавським актом з 2 грудня 1919 р. віддає Польщі не тільки Східну Галичину, але й Холмщину, Волинь і Полісся і добровільно присуджує 10 мільонів українців на політичне рабство". ("Укр. Прапор" 14. I. 1921, ст. 10, укр. Роб. Вістих).

А в травні 1920 р. на ст. Винищуків Петлюра поцілунком і букетом бузку зустрічає Пласудського. Роман двох авантюристок тягнеться аж до травня 1923 р., коли зміна уряду в Польщі примусила Пласудського зійти з політичної арени, але не знати, чи не переданий цей роман у спадщину новому кабинетові...

Варшава стала для Петлюри центром, звідки йдуть політичні директиви, де розробляються спільні плани. І тому третім центром провадження української еміграції є Варшава. Виникає цей центр, як база для стихійної хвилі, вже з середини 1920 р. Київська авантюра витягнула в петлюрицький рух більшу частину української інтелігенції, яка перед тим ставилася напів-лояльною до радянської влади (Ніковський, Єфремов) і навіть співробітничала з нею (Зайців). Винищуків-київський уряд Петлюри захопив масу інтелігенції, що не передбачала ефемерності польської авантюри і який в жевріні петлюрищини вживався допегі її. За місяць цієї одуреній інтелігенції довелося тікати, з Києва, який підпадали її європейські союзники. Тут значно ролю грає уже не елемент соціальних розкошів, а просто великий переляк, страх передслідувань, небажання власною шкурою платити за гріхи Петлюри й Пласудського. Разом з раніш прибуваючи до Варшави групою людей, які остільки ненавиділи більшовиків та боялися їх, що пішли на союз з поляками, ці емігранти складають групу, яка характеризується різкою нетолерантністю і великою охотою до самих ризикованих авантур, або вони тільки мали на меті довадити ненависть радянську владу. Коли берлінський центр (як, між іншим, і взагалі велика буржуазія) раніш почав говорити про "новорот", коли пражська й віденська колонії через рік боротьби соціально немов примирилися з радянською владою, визнаючи її хоча-б у принципі, коли зрештою завагався в своїй позиції до радянської й Петрушевич, — то варшавська колонія, складена з людей, які мали певні грішки перед радянським урядом, що взагалі вже виключає можливість **принципіальних** суперечок, на якусь згоду з цим урядом піти не могла, бо з нею згоди і не побажало-б.

Цю нетолерантність варшавської (згодом — тарнівської) колонії виховувала й польська державна влада, що підготовувала лютого собаку до певного часу. Оскільки провадження до того чи іншого центра значило для еміграції прийняття певної державної орієнтації, в Польщу устремлялися головним чином українські поданофіли, "варшавське сміття". Це варшавське сміття охоче прийняло політику офензиву на схід, котроу Бельведер зробив підставою своєї міжнародної політики. Ласкаво-сприятно якраз польської орієнтації українських емігрантів Україна мусить дакувати за

*Це, проте, не стримувало його від сімків канібальських виступів проти майбутніх спільників. Послашок якусь частину на фронт проти Польщі, Петлюра на мітингу в Козятині чи Жмеринці натхненно цитував шевченківське:

"Кри яжам, кри,
Кри страшно, щоб везло
Трелосі і міло"

поширення на свій свого часу безлічі банд, за пограбовання й руйнацію цукроварень, за вбивства й насильства. Тарнів завжди був самим запеклим ворогом Харкова й Києва; міжнародні інтригани з табору імперіалізму велику частину своєї надії завузували з існуванням Тарнова. При всій своїй політичній нежиттєздатності Тарнів живе до наших днів якраз дякуючи цій своїй так потрібній для європейського капіталу запеклій ворожечі до Харкова. Ворожечою цією Тарнів тільки й виправдує своє існування.

Одним з центрів провадження еміграції був також Бухарест, де українська колонія не мала виразного політичного обличчя. Місія У.Н.Р. з Мацієвичем, Дельвігом і Полтавським зрештою випустила з своїх рук керування долею українських воїнів, інтернованих в Румунії з 1919 р., і воно перейшло до вишиванців. Інтелігентними силами еміграція в Румунії пишастися не може і тому, крім невадлої спроби Гулого-Гуленка (одночасно з тютюнниківською а-

вантурою і очевидно по спільному з нею плану), вона нічим себе не виявила. Один з літографованих органів еміграційного студентства повідомляє, що "в Румунії зараз перебуває до сорок чоловік українських студентів-емігрантів, які з браком матеріальних засобів до цього часу не могли вступити до вищих шкіл і перебувають по більшості на роботах" ("Укр. Студент", ч. 1, 1. травня 1922, стор. 15).

Про ріжні дрібні центри еміграції, де вона нараховується лише купками (як Глазск, де з відомостей преси є біля 130 укр.-студентів, Константинополь, Єгипет), маємо остільки невичерпуючі відомості, що говорити щось про ці центри не доводиться. Хвилею революції занесено українського інтелігенту навіть у Сирію: в Бейруті є біля 100 українців, в Дамаску — 25—30, в Антіохії — 10—15. Всі ці дрібні купки емігрантів перебувають в надзвичайно важкому матеріальному стані.

Харків, 8. 8. 1923.

(Дальше буде.)

ВІДРОДЖЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Київський "Більшовик" з 12. вересня пише про відродження сільського господарства на Україні сльдугоче:

Найголовнішим завданням біжучого моменту в соціалістичній Республіці є піднесення народного господарства, від якого залежить і міць Республіки в цілому і подіплення матеріального стану працюючих з окрема.

Сільське господарство в економічному бізнесі республіки відіграє основу ролі і широкий розвиток промисловості залежить в великій мірі від розвитку сільського господарства. Тут, як і у всякій справі, необхідно перевести правильну організацію.

Головними продуцентами в сільському господарстві являються дрібні трудові селянські господарства, які не мають тісного зв'язку між собою і не керуються одним сталим виробничим планом. Великих державних і громадських виробничих одиниць в сільському господарстві досить мало, ледви чи досягає 8%, через те на черзі повинна стояти організація трудових селянських господарств.

Які-ж реальні точки опору слід мати, організуючи селянське господарство?

Такими точками належить брати передовсім ті, котрі в найбільшій мірі зацікавлені в розвитку самого господарства і дають йому з самого-ж початку відчуті й побачити наслідки без довгих очікувань. До них ми відносимо по перше організацію територій. Для максимального і економічного вигідного виробництва господарство повинно мати з економічного погляду правильно влаштовану територію, або нести зайвий витрат робочої сили та не втратити можливість дешевої механічної обробки й тим самим підвищити ціни на продукти виробництва. Зараз в більшості селянства земля невлаштована настільки, що не має можливості удосконалити обробляти землю. Потребується дуже багато зайвої робочої сили на десятину землі і наслідком того є малі врожаї та досить великі викладні видатки на пуд добутого продукту. Це становить неорганізованість території болшою відчувається в господарстві, нерідко приводить до невідатності господарування на даній території, наслідком чого частина землі лишається без обробки.

Одиноко-ж доцільним шляхом організації господарської території є організація її не в інтересах індивідуальних зацікавлень окремих селян господарів, як то іноді чується від прихильників буршої столинської реформи, а в інтересах народного господарства в цілому та окремих важких соціальних груп селян. Лише погоджуючи інтереси сільського господарства з інтересами економіки цілої Республіки, можна було досягнути широкого розвитку сільського господарства. Землевлаштування в інтересах індивідуальних господарів не дає ніяких перспектив розвитку ні даного господарства, ні розвитку сільського господарства Республіки в майбутньому. От чому у частковій формі землевлашту-

вання, хутори, одруб та інші, які будуються на індивідуальних підвалах, не можуть мати перспектив розвитку самі і не дають цих перспектив в сільському господарстві країни. Тому ці форми як не прогресивні, незалежним групам села треба рішучо відкинути. На місце їх мусить стати раціональна організація території на підвалах громадських плодоземнів колективів й др. Ці форми організацій в перспективі дають розвиток механізації сільського господарства, широкую можливість боротьби з шкідниками хліборобства і головне швидке масове піднесення культури сільського господарства через те, що витягнути в своє оточення відсталий елемент села й примусити його поліпшувати своє господарство.

Таким чином в розвитку сільського господарства організація території відіграє важку роль а тому землевлаштування мусить перевестись, як найкраще по всій республіці. Другим чинником, що прискорює відродження сільського господарства, є сільсько-господарський кредит. Революція наділила головним чином землею незалежні господарства, які не мали ні оборотних коштів, ні необхідного живого і мертвого реманенту. На Київщині ми маємо до 30% господарств безкінних та до 10% без мертвого інвентаря. Необхідно дати їм кредит, або була можливість перевести правильну обробку землі. Уряд тому йде на зустріч, виділивши 20,000,000 зол. карб. на утворення селянських банків, але того капіталу не досить, необхідно на місцях в селянських господарствах мобілізувати вільні кошти, закупити паї у селянських банків й тим зміцнити с.г. кредит. Зрозуміло, що с.г. кредит повинен бути довготерміновим і дешевим, бо сільське господарство не є торгівля, або промисловість, де капітал швидко роблять обороти, можуть давати великі відсотки та протягом недовгого часу повертати назад у банк. Тут для цього треба не менш року, а коли переводяться меліорацій і посадки, то й лять років. Наші селянки покищо не мають великих капіталів, а тому нам не можна розкидатися ними на видачу позичок по ріжним галузям сільського господарства, бо ці невеликі капітали можна розпорощити й не досягнути мети. В першу чергу перед нами стоїть завдання відродити скотарство в цілому і інтенсифікувати сільське господарство введенням цінних культур, які поруч з працею потребують і коштів.

От куди необхідно зараз пускати сіль.-госп. кредит і де він дасть реальні наслідки.

Третьою необхідною передумовою є правильна постановка допомоги населенню.

Курс роботи, взятий нашою агрономією що до обхвату селянського господарства в цілому, а не окремих виробничих ментів в ньому — цілком правильний. Агроном не повинен бути тільки техніком, помічником сільського господаря, як то було в дореволюцій-

(Продовження на 4-й сторінці.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ одинок українську робітничу газету на еміграції в Європі

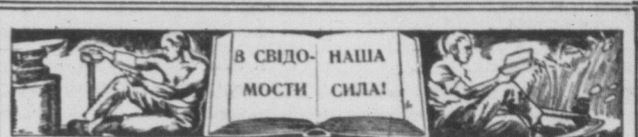
"НАШУ ПРАВДУ"

орган Комуністичної Партії Сх. Галичини.

Виходить раз на тиждень. Передплата для Америки і Канади вносить \$2.00 на рік.

Передплату шліть на адресу:

"NASHA PRAWDA" Berlin-Charlottenberg, Postamt 2, Germany.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДАХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібного друку в самих питаннях і відповідях. Неодим робітник, що читав в не матеріали про політичну економію з інших книжок і не міг всего зрозуміти, має тепер спромому вирішити незрозуміле, бо в цій книжці є 300 ріжних питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS.,
WINNIPEG, — — MANITOBA, — — CANADA.

УВАГА! — ДІЯСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і дорозять кождою доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу

"ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

Книжка має в собі числа "Гол. Праці" за місяці: цвітень, май, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад і грудень на суму \$1.95, оправа і висилка коштують \$1.05, що разом вносить \$3.00. Ви маєте тепер нагоду дістати цю прегарну книжку тільки за \$2.00. Спішіть з замовленнями, бо скількість книжок не велика. Колись пізніше неодим з нас хотів би мати таку книжку, але тоді БУДЕ ВЖЕ ЗА ПІЗНО.

Замовлення разом з грішми посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

ВСТУПАЙТЕ Р ЧЛЕНИ РОБ. ЗАП. ТОВАРИСТВА!

ОРГАНІЗУЙТЕ ВІДДІЛИ Р.З.Т. НА ПРОВІНЦІ!

За ініціативою Стотаришени Укр. Роб. Дім розпочато в Канаді організацію Робітничого Запомогового Товариства (в скороченню — Р.З.Т.).

Цілю Р.З.Т. є створити касу взаїмопомочі, з якої мається помагати членам Р.З.Т. в разі якогось тяжкого з ними випадку або слабости. На случай смерти свого члена, Р.З.Т. має давати поміч його сімі або родичам у формі виплачування певної суми посмертного, залежно від того, як задовго такий робітник був членом Р.З.Т. Кождий робітник, працюючи у фабриці, копальні, в лісі чи при якійбудь іншій роботі, є наражений на ріжні тяжкі випадки і на слабости в наслідок ненормального життя. Хто йому тоді поможе?

Треба за здоров'я старатися, щоби забезпечити себе і свою сімоу на всякий випадок, сотки яких трапляються річно. Для цього треба тепер стати членом Р.З.Т.

Сім членів на провінції можуть зорганізувати відділ Р.З.Т.

За інформаціями, апікаціями і статутами звертатся до головного заряду Р.З.Т. в Вінніпегу. Статуті і апікації до поодиноких робітників на провінції не висилається, а лише до відділів. Тому старайтеся засновувати відділи в своїй місцевости.

Зголошуватись за інформаціями до:

WORKERS BENEVOLENT SOCIETY,
UKRAINIAN LABOR TEMPLE,
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — Winnipeg, Man.

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

АПОСТОЛ РЕВОЛЮЦІЇ

Сен Франциско, Кал.

Дорогі Товариші! Для 18-го вересня, в.р. відбулася в цьому місті масове робітниче зібрання, на котрім промовляв один з найбільш популярних американських провідників робітничої класи — Е. В. Дебс. Це той самий Дебс, котрий кілька разів кидався на президента Злуч. Держав, той самий, котрий за відвагу і ширість для революційного робітничого руху поновив був в тюрьму. Будучи заслуженим американським "демократом" на 10 літ в'язниці ще 1918 р. він доперва нездало дістав "повільнений" і випущений на волю. Символічний, рідко зустрічається 68-літній старець промовляв до десяти-тисячної маси робітників. В своїй промові він не жалів терміну в домірливому сні на адресу буржуазії, п'ятуху чужої капіталістичної класу та її безжалюдне анулювання над робітництвом. Бесідник вказав на факт, що підчас світової війни народилося в Злучених Державах около 35,000 нових міліонерів, котрі передають своє багатство своїм дітям. Бачучи, як то легко доробитися на крові і кістках працюючого люду, ці міліонери з цілою силою працюють над спробою новий війни, на якій овант сподіються зробити мільйони.

В ОБОРОНІ ПРАВДИ

Вест Форт Вейлм, Онт.

Права — це свята ідея для робітників. За правду робітників бореться, за правду він проливає свою кров, за правду він кладе своє життя — бо знає, що тільки правдою здобуде собі ліпше життя, що тільки правдою побідить неправду. Тому отже кождий класово свідомий робітник повинен оборонити правду перед ріжними ворогами для робітництва саме-ментями, тим більше, коли вони поведуть з-пролетарської класи в відважних на услуги світової революції. Класово свідомий робітник повинен підставити таку драгу на кождім кроці, підставити без розбору — своїй чужим, коли такі вступають з нормним нахлестом проти робітничих змагань о краще життя. І сьогодні, коли в говорю про оборону правди, я маю на меті боритися правду перед тими людьми, що ставлять в підлий спосіб очернитися класово свідомих робітників за їхні змагання до кращого будучого. Ці людию жидуть на робітників гражатою одинокю лише за те, що вони хочуть бути вільними людьми, а не рабами всесвітнього капіталу. Хочу сказати кілька слів про відітн Купченка. Хочу представити читачам брехні цього панця на все, що тільки робітничі.

Всіх наємні капіталістичні агенти роблять різні заходи, щоб спробоувати брати собі волю нову, щоб овант викинути мільйони робітництва в яву нужди і-залидні. Але робітництво не дасть себе більше зламатися капіталістичним агентам і до війни за капіталістичні інтереси не піде. Бесідник говорив також про радянські републики, про владу робітників і селян. Радянські републики виникли в тих краях, де самі робітники і селяне. Американська буржуазія не хоче признати радянських републик, але як вона буде довше над цим працювати, то тутешні робітники зроблять з нею те, що зробили російські робітники з своєю буржуазією.

Закотилося йому дати відітн на тему "Шевченко і большевизм", який відбувся в недаву 7. жовтня. Паничеві не ходило о те, щоб присутнім дати виклад про пожертвування того великого укр. генія за правду, але щоб мати нагоду нахвалитися в низький спосіб на большевизм і представити їх як в найгоршійшому світлі. Окрім уривків з Шевченка, котрим послугувався в своїм відітні як цитатами, написав цілу купу всякої гурди й наговорив всяких нісенітниць. Говорив, що большевики виморили голодом тисячі а тисячі дітей, вистріляли багато українців, поновили все зброя в Україні, одним словом стараєся зробити з большевизму страшних ворогів України. Робітничі-же знова, що симпатизують з міжнародним робітничим рухом, називають большевизм агентам на лоні і крові пращухочів. Ви бачте, що яке послідний кланчик сучасною усувається з під ваших ніг, і гордаєте на всі заставки на свідоме робітництво, а принесе більше-виклам вину за наслідки голоду в радянських републиках. Де-ж ви буди той, коли голодуєча Україна просягала свої руки до робітників цілого світа з благанням о кусок хліба для її голодних дітей? Чи відітнуватимете патріотичні кола на її розлучальний клич? Ні! Ані крихітки ви їм не поможете. Аде ви гадуєте, що любите Україну, любите її народ, що за його життя своє поможете. Брехня, віда брехня! "Ви любите на братові шкуру, а не душу", як сказав про вас Шевченко. Ви хочете жити з меншого брата. Бо коли укр. робітників зля, кордонна а і робітників чужих країв поспішають голодуєчим з поміччю, ви в той час в своїй чорносотенній пресі гвалтуватимете, що большевики "спричинили посуху на Україні на те, що хочуть Україну голодом виморити. Яка нісенітниця... Кричіть далше, кричіть і найте скажені, для вас все одно ра-

Відтак говорив ще про радянські републики американський журналіст Роберт Майнер, котрий свого часу звинувачив робітників і придивався на їхню відвагу. Прий закінчення промов присутні нагородили товаришів. Бесідник гримким оплесками, по чім одозволені розійшлися доми.

З товаришським привітом, Д. Санчук.

ВІДРОДЖЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ні часи, а економістом і організатором сільського господарства. На жалю кошти, що відітнуватимуться на агропомощу, є занадто малі і недостаточні для широкого обслуговування населення. Крім того агроробітництво наші настільки матеріально незабезпечені, що значний відсоток часу витрачають не на планову агрономічну роботу, а на відшукування засобів для прожиття. Зрозуміло, що ця остання недостатка буде виправлена як місцевими, так і центральними органами, бо від цього залежить справа великого державного значення.

А знаєте ви, панічу Купченко, що в вам тепер скажу про ваш відітн? Ваш відітн — це ваша безвідітність на все, про що ви тільки мрієте. Ви мрієте про задержання того сучасного несправедливого ладу, котрий вже вальється, а в котрим не зле живеться всяким наємним капіталістичним агентам на лоні і крові пращухочів. Ви бачте, що яке послідний кланчик сучасною усувається з під ваших ніг, і гордаєте на всі заставки на свідоме робітництво, а принесе більше-виклам вину за наслідки голоду в радянських републиках. Де-ж ви буди той, коли голодуєча Україна просягала свої руки до робітників цілого світа з благанням о кусок хліба для її голодних дітей? Чи відітнуватимете патріотичні кола на її розлучальний клич? Ні! Ані крихітки ви їм не поможете. Аде ви гадуєте, що любите Україну, любите її народ, що за його життя своє поможете. Брехня, віда брехня! "Ви любите на братові шкуру, а не душу", як сказав про вас Шевченко. Ви хочете жити з меншого брата. Бо коли укр. робітників зля, кордонна а і робітників чужих країв поспішають голодуєчим з поміччю, ви в той час в своїй чорносотенній пресі гвалтуватимете, що большевики "спричинили посуху на Україні на те, що хочуть Україну голодом виморити. Яка нісенітниця... Кричіть далше, кричіть і найте скажені, для вас все одно ра-

УВАГА! - ТОРОНТО! - УВАГА!

ТЕАТРАЛЬНА ДРУЖИНА ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. УКР. РОБІТНИЧИЙ ДІМ В ТОРОНТО відіграє В ЧЕТВЕР, ДНЯ 25-ГО ЖОВТНЯ В STANDARD THEATRE (cor. Dundas & Spadina Ave., новий єврейський театр) нову знамениту драму в 5-ох діях відомого молодого пролетарського письменника М. Ірчана п. н.:

Дванайцять

в якій змальована боротьба революційної ватаги під проводом Мельничука, Шеремети і Цепка, в Галичині.

ТОВАРИШ РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ! Драма "Дванайцять", це дійсний образ боротьби наших братів в Сх. Галичині проти польської шляхти. Автор — близький товариш героїв своєї драми — дає чудовий вірний малюнок боротьби безсмертної слави ватаги дванайцятьох революціонерів. — Приходьте якнайчисленніше і кланьте своїх знайомих. — Ширше скрізь вістку про виставу цієї драми.

ЦІНА ВСТУПУ: 35, 50, 75 і \$1.00. ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8-ІВ ВЕЧЕРОМ.

ЗАГАЛЬНЕ СПРАВОЗДАДАННЯ З ДІЯЛЬНОСТІ КОМІТЕТУ БУДОВИ У.Р.Д. В ТРАНСКОНА, МАН. ЗА ПИВТОРА РОКУ. З укінченням Укр. Роб. Дому в Трансконі робота комітету будови на цім кінається, а його дальшу роботу, яку до тепер виконував комітет, передається зарпдові відділу У.Р.Д. в Трансконі. В недаву, 30-го вересня ц. р. комітет здав загальне своє справоздання з будови У.Р.Д. від початку аж до її укінчення перед місцевими членами, членами і симпатизантами місцевого відділу, а тепер те саме справоздання подіється до часисну "У.Р.В." для відомості тих членів, котрі виїхали з Транскони на якийсь час до роботи. Ми віримо, що перешити це справоздання, згадавши членів поспішає з своїми вільними датками, які будуть обірені на сплату догу, який ще тяжить на У.Р.Д. в Трансконі. Справоздання в цифрах представляється як слідує:

Table with financial data: За місяць липень \$216.51, За місяць серпень 241.20, За місяць вересень 229.99, Осталося в касі з червня 33.18, Разом \$720.88, Розходи: За місяць липень \$248.16, За місяць серпень 237.94, За місяць вересень 202.81, Разом \$688.91, Повторення: Прихід \$720.88, Розхід 688.91, Осталося в касі на жовтень \$131.97, Ю. Грабовський, секр. фін. С. Дубак, секр. рек. За контрольний комітет: І. Павшук і В. Дутка. Одним повідомляється всіх товаришів і товаришок міста Транскони, що кождий не дає, о год. 2.30 пообовини відітнуватиметься в У.Р.Д. лекції на різні теми. Отож проситься всіх товаришів і товаришок о громадну участь. За провітний гурток, А. Репетівська, секретарка. ЗАГАЛЬНИЙ ЗВІТ КОМ. ПОМ. ПОЛ. ВІЗНЯМ В СХ. ГАЛИЧИНІ. Торонто, Онт.

З підприємств 1,176.01, З продажі тикетів 161.50, З продажі деяких річей зі старої будівлі 5,195, З пожертв на воли 1,645.00, Позичка на моргеч 1,200.00, Разом \$5,877.47, Загальний розхід: Прибори до гаїл \$321.90, За річч в сезони сезони 28.30, Дрібні розходи і асекурасія 264.37, Робітничі 414.70, Будівельний матеріал 2,087.37, Фарба 192.11, Дім і площі 976.00, Вушущина електрики 505.25, Бязка 258.23, Задаток на впушення водопроводу (сури) 50.00, Пісок з камінням (грава) 80.50, Разом \$5,178.73, Повторення: Загальний прихід \$5,877.47, Загальний розхід 5,178.73, В касі осталося \$698.74.

Вільної праці, яку віддали товариші підчас будови, записаної і незарпдованої, обчислюється на вартість \$2,821.27; додучиши до цього загального розхіду \$5,178.73, одержується суму рівно \$8,000.00. Отож вартість У.Р.Д. в Трансконі винить кругло \$8,000.00. Догв на будинку представляється так: Товариш. на поті і з моргеч \$2,845.00, Пломберови, за сури і водопров. 245.00, Догу в разом \$3,090.00, Гутівки в касі осталося \$698.74.

Отож довг на будинку до вкінчення дня винить \$2,391.26. Всім товаришам і товаришкам за ширі жертви і труд при будові У.Р.Д. в Трансконі комітет складає ширю подяку і визнає їх до дальшої невтоможної праці. За контрольний комітет: О. Мороз, М. Касинчук, П. Оробоко.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВОЗДАДАННЯ ВІД ДІЛУ У.Р.Д. В ТРАНСКОНА, МАН. В п'ятницю, дня 5-го жовтня, ц. м. відбулися квартальні збори відділу У.Р.Д. в Трансконі, на котрих зарпдав завіт справоздання зі своєї діяльності за третій квартал. Впротязі згаданого часу відділ відбув 6 адміністраційних зборів, з спеціальних, 2 дискусійних; устроєно спільно з жєнським товариством "Звук" ім. Розі Люксембург 7 товаришських забав, з пікніки, один представлення "Безталанна" і один концерт-мітінг. Вес дохід з згаданих підприємств обірено на сплату догу У.Р.Д. в Трансконі. Відділ числить 85 членів. До Дітньої Школи при У.Р.Д. улічєше 65 дітей, з не-жого числа 39 дітей учаснає на науку музики.

В протязі того часу відітн в нас майже не було, бо товариш і товаришки були заняті кожді невід пікніками. Устроєно також один спільний пікнік з товаришними вільническими і киданськими в користь У. Р. Д. в Вініпегу.

Жіноче надіє, що справоздання на слідуєчий квартал значно відрізняється від теперішнього. Маючи тепер свій власний У.Р.Д. ми вже праємоємо в ним в кожді вечері і неділі; устроємо мітінги, відітнуватиметься шкільна наука, проби і т. н. Наші товариші і товаришки звальєся зарад до дієсної праці на полі провітній і політичний. З кождим днем наш відділ дістає більше нових членів і симпатиків, котрі приходять на наші мітінги і підприємства і піддержують нас в нашій праці так морально, як і матеріально; організація робота в наших робітничих організаціях іде повним ходом. Фінансове справоздання представляється як слідує:

Приходи: Збірка з 12 грудня, м. р. \$454.00, Дрібна колекта 11.48, Збірка з 24 грудня, м. р. 78.25, Дрібна колекта 42.90, Збірка з 15 марта, ц. р. 343.00, Дрібна колекта 26.81, Збірка з 1. швітня, ц. р. 175.25, Дрібна колекта 34.51, Від К.П.В. в Торонто 250.00, Прихід з концерту 69.13, Прихід з забави 78.79, Позичка в товаришів 33.00, Загальний прихід винить \$1,564.37.

Розходи: Вислано до К.П.В. 24. грудня 1922 р. \$500.00, Вислано до К.П.В. 5. швітня 1923 р. 700.00, Дрібні річні розходи 165.75, Загальний розхід винить \$1,365.75, Повторення: Загальний прихід \$1,564.37, Загальний розхід 1,365.75, Осталося в касі \$198.62, М. Лібер, фін. секр.

В СПРАВІ ЗАКІНЧЕННЯ ЛІЧЕННЯ ХОРОГО ТОВА, ІВАНА ГИДИ В МОНТРЕАЛІ, КВЕ. Підчас організаційної обідки по сході, т. в. Бойчук був також в Монреалі. Де постарився познакомитися товчніше зі справою лічення т. І. Гинди.

Справа ця була представлена на засіданню С. П. Е. Ком. в Торонто, і по довших нарадах С.П.Е.К. рішиши самим зайняти докінчення лічення хорого т. І. Гинди. Товариші і Товаришки! Помимо того, що хорий товариш ще від весни приготувався почити в осени працювати в друкарні, послідні лікарські badania і фотографічні знімки (x-ray) доказали, що т. І. Гинди, же невипечений. Одні лікарі з шидьтало були відосалі його (І.Г.) в санаторію, де він дістав пораду від лікарів йти в гори і лічити се якийсь час. Річ в тім, що в провінції Квебек брак санаторій, не так як в провінції Онтарио, або друтих.

Річ ясна, що таке лічення вимагає розходів. Тов. Гинда в цій справі є безрадний, а клопоти шоби одного тижня роздобити фонду на життя і лічення на другий тиждень ці місяць стоять на перешкоді точнішого лічення. Коли-б невипечений товариш навіть почи працювати обмежено, то се вскорі може спричинити ширше стану здоровля і опися треба буде знов наново почити лічення на довгий час.

А шоби цьому зарпдити на часі і шоби дієсно прищипити закінчення лічення Схд. Пров. Екз. Комітет в Торонто перебрив справу лічення на себе, і після лікарських порад постаріється за допомогою товаришів цілої Канади вислати хорого товариша в відітне місце лічення. С.П.Е.К. просить всіх товаришів і товаришок членів Від. Р.П.К. і робітничих товаришів в Зв. Держав і взагалі свідомих робітників прийти з поміччю хорому товаришю через Схд. Пров. Ком. в Торонто, Онт.

С.П.Е.К. перебрив цю справу на себе і згідно з Ком. несення поміччя в Монреалі тільки тому, що він (С.П.К.) має звязь зі всіма відділами на сході і лекції йому буде-повісти роботу.

Схд. Пров. Ком. вірити, що при загальній допомозі товаришів він зможе в найкоротшій часі вислати хорого товариша в відітне місце лічення і в протязі кількох місяців бажана шдль буде осягнена. Тов. Гинда переживши також около два роки в поліції, а поверх три роки по шпиталях та санаторіях, зможе вкінці прийти до здоровля чого і кождий з нас широ бажає. Не забуваймо, що ми робітничі помагаємо нині одному товаришю а завтра і ми можемо потребувати такої самої помочі. Товариші і Товаришки! Просимо поспішити з поміччю якнайкорше на часі. Поміч просимо слати на адресу секретара Схд. Пров. Ком.: G. Nowosiwsky, P. O. Box 308, Toronto, Ont.

П. С. Всі листи, заповнені чи порожні, що були розіслані комітетом а Монреалу Схд. Пров. Ком. просить повернути негайно на адресу подану на листах або на поштову адресу.

За Східний Провінційний Комітет в Торонто, Н. Гуцалюк, А. Віницька, П. Терещак, І. Горбатюк, Ю. Новосіський.

НОВА, ДАВНО ОЧІКУВАНА, ЦІННА КНИЖКА!

Повідомляється всіх товаришів, що "Українські Робітничі Вісті" одержали з Берліна, від Видавництва "Космос", порівняно невелике і ограничене число тільки що виданої ним в українським перекладі незвичайно цінної книжки сврїзь нині відомого комуністичного письменника і теоретика Н. Бухарина, п. н.

"ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ".

Є це популярно написаний підручник марксистської соціології, з якого вне нині вчиться пролетарське студентство в Радянських Республіках, і з яким не можна порівнювати жадного дотепер виданого твору, що виникає історичний матеріалізм. Є це незвичайно цінний твір, на який давно вже очікував жадний знання пролетаріат всього світу. Без цієї книжки не може обійтися ні один свідомий робітник. Кождий робітник, що хоче правильно розуміти основу наук великого пролетарського учителя — Марса Маркса, і правильно розглядитися в ході подій та розуміти складну буржуазну "хитру механіку", повинен вчитися з книжки Бухарина — "ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ", визнаної вже за найкращий підручник для науки по цьому питанню.

"ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ" Бухарина — це обємиста книжка в 328 сторін битого друку (великого формату); друкована на дорогім книжковім папері, в незвичайно гарній сильній оправі з витисненим наголовком книжки і назвисом автора на окладці і з таким же витисненим золотого коліру друком, з додатком назви Видавництва "Космос", на хребті обгортки.

ЦІНА ЦЕЙ КНИЖКИ ВНОСИТЬ ЛИШЕ ДВА ДОЛАРИ.

Накладом "Укр. Роб. Вістей" вийшли з друку слідуєчі нові книжочки:

З ЖИТТЯ ПЕРВІСНОГО ЧОЛОВІКА І СУЧАСНИХ ДИКУНІВ. — В. Луневича, незвичайно цінава популярно написана наукова розвідка з численними ілюстраціями; ціна 25 цт.

ЛЮДСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В ПЕРЕДІСТОРИЧНИМ РОЗВИТКУ. — П. Костенка, одинокю того рода наукова розвідка в українській мові, думе потрібна для кождого, що студіює соціологічні науки; ціна 10 цт.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., - - - Winnipeg, Man.

Приходи: Збірка з 12 грудня, м. р. \$454.00, Дрібна колекта 11.48, Збірка з 24 грудня, м. р. 78.25, Дрібна колекта 42.90, Збірка з 15 марта, ц. р. 343.00, Дрібна колекта 26.81, Збірка з 1. швітня, ц. р. 175.25, Дрібна колекта 34.51, Від К.П.В. в Торонто 250.00, Прихід з концерту 69.13, Прихід з забави 78.79, Позичка в товаришів 33.00, Загальний прихід винить \$1,564.37.

Розходи: Вислано до К.П.В. 24. грудня 1922 р. \$500.00, Вислано до К.П.В. 5. швітня 1923 р. 700.00, Дрібні річні розходи 165.75, Загальний розхід винить \$1,365.75, Повторення: Загальний прихід \$1,564.37, Загальний розхід 1,365.75, Осталося в касі \$198.62, М. Лібер, фін. секр.

В СПРАВІ ЗАКІНЧЕННЯ ЛІЧЕННЯ ХОРОГО ТОВА, ІВАНА ГИДИ В МОНТРЕАЛІ, КВЕ. Підчас організаційної обідки по сході, т. в. Бойчук був також в Монреалі. Де постарився познакомитися товчніше зі справою лічення т. І. Гинди.

Справа ця була представлена на засіданню С. П. Е. Ком. в Торонто, і по довших нарадах С.П.Е.К. рішиши самим зайняти докінчення лічення хорого т. І. Гинди. Товариші і Товаришки! Помимо того, що хорий товариш ще від весни приготувався почити в осени працювати в друкарні, послідні лікарські badania і фотографічні знімки (x-ray) доказали, що т. І. Гинди, же невипечений. Одні лікарі з шидьтало були відосалі його (І.Г.) в санаторію, де він дістав пораду від лікарів йти в гори і лічити се якийсь час. Річ в тім, що в провінції Квебек брак санаторій, не так як в провінції Онтарио, або друтих.

Річ ясна, що таке лічення вимагає розходів. Тов. Гинда в цій справі є безрадний, а клопоти шоби одного тижня роздобити фонду на життя і лічення на другий тиждень ці місяць стоять на перешкоді точнішого лічення. Коли-б невипечений товариш навіть почи працювати обмежено, то се вскорі може спричинити ширше стану здоровля і опися треба буде знов наново почити лічення на довгий час.

А шоби цьому зарпдити на часі і шоби дієсно прищипити закінчення лічення Схд. Пров. Екз. Комітет в Торонто перебрив справу лічення на себе, і після лікарських порад постаріється за допомогою товаришів цілої Канади вислати хорого товариша в відітне місце лічення. С.П.Е.К. просить всіх товаришів і товаришок членів Від. Р.П.К. і робітничих товаришів в Зв. Держав і взагалі свідомих робітників прийти з поміччю хорому товаришю через Схд. Пров. Ком. в Торонто, Онт.

С.П.Е.К. перебрив цю справу на себе і згідно з Ком. несення поміччя в Монреалі тільки тому, що він (С.П.К.) має звязь зі всіма відділами на сході і лекції йому буде-повісти роботу.

Схд. Пров. Ком. вірити, що при загальній допомозі товаришів він зможе в найкоротшій часі вислати хорого товариша в відітне місце лічення і в протязі кількох місяців бажана шдль буде осягнена. Тов. Гинда переживши також около два роки в поліції, а поверх три роки по шпиталях та санаторіях, зможе вкінці прийти до здоровля чого і кождий з нас широ бажає. Не забуваймо, що ми робітничі помагаємо нині одному товаришю а завтра і ми можемо потребувати такої самої помочі. Товариші і Товаришки! Просимо поспішити з поміччю якнайкорше на часі. Поміч просимо слати на адресу секретара Схд. Пров. Ком.: G. Nowosiwsky, P. O. Box 308, Toronto, Ont.

П. С. Всі листи, заповнені чи порожні, що були розіслані комітетом а Монреалу Схд. Пров. Ком. просить повернути негайно на адресу подану на листах або на поштову адресу.

За Східний Провінційний Комітет в Торонто, Н. Гуцалюк, А. Віницька, П. Терещак, І. Горбатюк, Ю. Новосіський.

ПРОСЬБА О ПОМІЧ. Савт Едмонтон, Алта. Дорогі Товариші односельчане! Я, Діонісій Корочук, а села Шубранці, пов. Чернівці, Буковина, прошу Вас о поміч. Недавно тому померла моя жена оставлюючи мені троє малих діточок — від 7 місяць до 4 роки. Оставши тепер самий з дрібними діточками а ще в критичній матеріальній положенню, я оше звертаюся до вас, дорогі мої товариші односельчане, з просьбою о матеріальну поміч. Як-що одержав би від вас таку поміч, я зміг би дати діти від опіку добрих людей, а самий пішов би на заробітки, шоби і надалше був в зможі постарітися о належне для них виховання.

З надією, що не відмовитесь прийти з поміччю тим маленьким діточкам, що протягають до вас свої дрібні рученята, я згорі широ дякую. Жертви прошу слати на адресу: Dan. Koropezuk, 9916 — 80 Ave., South Edmonton, Alta.

ОГОЛОШЕННЯ. Цею дорогою звертаюся до товаришів робітників, чи не поміч би мені хтс в моім безвихіднім положенню, вистарившись для мене потрібні документи і корабельну карту на візд чи то до Злуч. Держав, чи до Канади. Майбутній догв з провінції польської армії — не маю нішого виду.

Коли-б хто мав добру волю помігти мені, то прошу писати на мою адресу: Paul Kozopas, Waldkeim p. Postmahlen, Kr. Pr. Eylau, Ost-Preussen, Germany.

СПРОСТОВАННЯ. В 80-ім числі "У.Р.В." з 6-го жовтня ц. р. в дописі з Мельніч Гет, Алта. в похитованню жертвовавінн на сплату догу У.Р.Д. в Вініпегу зроблено слідуєчю ошбк:

Завісць Н. Варварук — \$5.00, В. Тодораш — \$5.00 і П. Петрик — \$1.00 було поквитовано Н. Варварюк — \$5.00, В. Тодораш — \$5.00 і П. Петрик — \$1.00.

УВАГА! "ВИХОВАНЕЦЬ!"

В суботу, дня 20. жовтня Відділ Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан відіграє в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан народну комедію з співами і танцями Л. Янчука п. н.:

"ВИХОВАНЕЦЬ"

Комедія дуже займаюча і тому ви повинні прийти всі і кланкати своїх знайомих. Ціна тикетів 35 ц. Для дітей повисше 12 літ 10 ц.

Куртина підноситься точно о годні 8.30 вечером. Отож приходьте всі на представлення до Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан.

ВІД ДРАМ-СПІВ. ГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. У. Р. Д. В ВІННІПЕГУ.

Оцим повідомляється всіх членів і члєншик Драм.-Спів. Гуртка, що збори Гуртка відітнуватимуться в недаву, 27. жовтня ц. р. о год. 2.30 по полудни в Укр. Роб. Домі. В виду того, що є много важних справ до полагодження, кождий член і члєншика Гуртка повинні обовязково явитися на збори на означений час. Комітет.

ЛЕКЦІЯ ДЛЯ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ В ВІННІПЕГУ.

Оцим повідомляється товаришів робітниць в Вініпегу, що заходом місцевого відділу Секції Женщин-Робітниць при Стов. У.Р.Д. т-ка Генкакс виго лонить в понеділок 22. жовтня в Укр. Роб. Домі лекцію на тему мійських виборів. Початок лекції о год. 8.30 вечером. Проситься о численне придуття. Заряд відділу.

ПОШУКУЮ свого брата Николая Мельничука (сина Гришкового) з села Зібранки, повіт Сятин, Галичина. Він виїхав з Галичини до Канади ще в 1912 р. і до него часу не дав вістий про себе. Має перебувати десь в Канаді або в Злучених Державах. Хто би знав його адресу або він сам хай згодиться до: Iwan Melnyczuk, P. O. Minas de Matahambre, Pinar del Rio, Cuba, (85)

СПРОСТОВАННЯ.